

ОБ'ЄДНАНІ ВИСОКИМ ІМЕНЕМ ШЕВЧЕНКА

(Початок у № 1-6)

Бібліотека імені Тараса Шевченка (Київ)

Одна з найстаріших бібліотек району, створена на початку 1941 року. Бібліотека одразу отримала ім'я Великого Кобзаря, яке з гордістю носить і донині. З 1977 року бібліотека імені Т. Г. Шевченка працює в новому, двоповерховому приміщенні і є своєрідним культурним, інформаційно-просвітницьким закладом мікрорайону Татарка.

На абонементі, в читальному залі, які оформлені прекрасними gobеленами заслуженого художника України О. Л. Машкевича, читачі бібліотеки можуть не тільки збагачувати свої знання і задовольнити свої читачські уподобання, а й зустрітися з письменниками в меморіальній кімнаті бібліотеки, поспілкуватись з цікавими людьми. Структура: абонемент, читальний зал, літературно-музична вітальня.

Площа приміщення бібліотеки — 579 м, книжковий фонд — 15,7 тис. примірників. Щорічно обслуговує 3,8 тис. користувачів, кількість відвідувань за рік — 23,0 тис., книговидач — 71,0 тис. примірників.

Центральна міська бібліотека імені Т. Г. Шевченка для дітей (Київ)

Створена у 1918 році за клопотанням відомих діячів культури П. Г. Тичини, В. К. Магеровського і на той час була другою бібліотекою для дітей в Україні. Певний час тут працював бібліотекарем сам Павло Григорович Тичина. У квітні 1920 року за його пропозицією бібліотеці присвоєно ім'я Тараса Григоровича Шевченка.

З 1978 року в бібліотеці створено централізований відділ комплектування, обліку та організації бібліотечних фондів 46 бібліотек для дітей міста Києва. Це дало можливість забезпечити раціональне використання коштів на комплектування, позбутися дублювання фондів при розподілі літератури, а також створити зведений довідковий апарат на весь єдиний фонд дитячих бібліотек міста. Сьогодні до послуг бібліотекарів і читачів-дітей — електронний каталог нових надходжень, бази даних «Шевченкіана», «Ретроспекція», «Британіка» та ін.

У відділах обслуговування читачів та у відділі комплектування діють локальні мережі, створено 10 автоматизованих робочих місць. Це значно прискорює обслуговування читачів, виконання операцій з комплектування, обліку та бібліотечного опрацювання літератури.

Колектив бібліотеки проводить роботу по створенню електронної бази даних на свої інформаційні ресурси. Електронний каталог включає 35 тис. документів.

У 2003 році відкрито Інтернет-центр для користувачів бібліотеки.

Центральна бібліотека імені Т. Г. Шевченка для дітей — головна бібліотека для дітей столиці України. Її статус визначено Урядом України як науково-дослідного, інформаційного та консультативного центру з питань культурного розвитку дітей міста Києва.

Традиційний «Шевченківський березень» збирає в стінах бібліотеки сотні шанувальників творчості поета. Тісні зв'язки з фондом Т. Г. Шевченка, Стрітинською школою кобзарського мистецтва допомагають щорічно влаштовувати великі свята кобзарської пісні «Слово й пісня Кобзаря», конкурси на краще читання поезії Т. Г. Шевченка «Щоб наше слово не вмирало», «У вінок Кобзареві» та інші.

Готуючись до відзначення 200-річного ювілею від дня народження Т. Г. Шевченка, бібліотека видала рекомендаційний покажчик, що містить книги про життя і творчість поета, провела соціологічне дослідження «Кобзар у Вашому домі» серед дітей міста.

При бібліотеці спільно з Всеукраїнською спілкою краєзнавців, Інститутом історії НАН України, ліцеєм № 142 діє клуб «Досвіт». У відділі мистецтв працює ляльковий театр «Кобзарик», для наймолодших читачів діє «Школа ввічливих дітей

Барвінка та Ромашки». А дітей 8-10 років та батьків постійно збирає «Родинна світлиця», де проходить спілкування з педагогами, психологами, лікарями, організовуються родинні свята.

Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Григоровича Шевченка

Належить до системи Міністерства культури і туризму України. Головний заклад у сфері бібліотечно-інформаційного обслуговування населення Черкаської області, методичний та координаційний обласний центр бібліотек різних систем і відомств, обласне сховище творів друку, депозитарій краєзнавчої літератури, місцевий центр книгообміну і міжбібліотечного абонементу.

11 липня 1899 року була відкрита перша публічна бібліотека в місті Черкаси. В 1903 році, згідно зі звітом до

Черкаської міської ради, фонд бібліотеки нараховував 383 назв книг і періодичних видань в 1628 томах, а вже в 1915 році більше 4700 томів.

У зв'язку з утворенням Черкаської області, в квітні 1954 року, міська бібліотека ім. В.В.Маяковського реорганізована в обласну бібліотеку.

У 2000 році Черкаській обласній універсальній бібліотеці присвоєно ім'я великого українського поета, письменника та художника Тараса Григоровича Шевченка.

Національна опера України імені Тараса Шевченка

Постійна оперна трупа була організована у Києві 27 жовтня (8 листопада) 1867 року. Поштовою до створення постійно чинного театру стали успішні гастролі італійських оперних труп у 1865—1866 роках у Києві.

Трупа працювала у приміщенні Міського театру, збудованого 1856 року за проектом архітектора І.Штрома.

Київська опера стала поряд з театрами Москви і Петербурга однією з найкращих у Російській імперії. Дебютом трупи була «Аскольдова могила» Олексія Верстовського, яка розповідала про легендарне минуле Києва. Подальші творчі здобутки київської оперної трупи пов'язані, перш за все, з діяльністю генія української музики, композитора Миколи Лисенка. 1847 року вперше прозвучала українською мовою його опера «Різдвяна ніч» (за режисурою М.Старицького).

З 1992 по 2000 рр. балетну трупу Національної опери України очолював Анатолій Шекера (1935—2000), з ім'ям якого пов'язані досягнення українського балету останніх трьох десятиліть ХХ ст. Окрім класичних вистав — «Лебедине озеро» і «Лускунчик» П.Чайковського, «Раймонда» О.Глазунова, «Копелія» Л.Деліба — він здійснив постановки багатьох сучасних творів, зокрема, «Лілеї» К.Данькевича, «Спартак» А.Хачатуряна, «Ольги» Є.Станковича, «Легенди про любов» А.Мелікова, привнісши на балетну сцену поліфонізм танцю, симфонічну розгорнутість хореографічної партитури. Його постановка балету «Ромео і Джульєтта», здійснена 1971 року, вже 30 років не сходить зі сцени. Вистава була показана в багатьох країнах і відзначена медаллю ЮНЕСКО як найкраща інтерпретація прокоф'євського твору.

Дедалі частіше імена київських митців з'являються на афішах багатьох зарубіжних театрів. Анатолій Кочерга та Вікторія Лук'янець співають тепер на найпрестижніших оперних сценах Європи. З триумфом виступають у Метрополітен-опера

та Нью-Йорк Сіті-опера Володимир Гришко, Михайло Дідик — у Гельсінкі, Москві, Детройті, Ірина Дворовенко танцює в одній з найкращих американських балетних труп, Іван Путров з успіхом танцює в Ковент Гардені. Олексій Ратманський очолив Датську Королівську хореографічну трупу, а Денис Матвієнко став прем'єром балету трупи Маріїнського театру в Санкт-Петербурзі.

Вистави київської трупи із захопленням слухали і дивились в останні роки в Німеччині, Франції, Швейцарії, Канаді, США, Мексиці, Данії, Іспанії, Італії, Японії, Польщі, Угорщині, Австрії, Голландії. З 4 квітня 2011 року художнім керівником призначено композитора Мирослава Скорика.

Дніпропетровський академічний український музично-драматичний театр імені Т. Г. Шевченка

Перший державний театр України. Засновано у 1918 році у Києві як перший професійний театр України, який мав назву Державний драматичний театр.

Після проголошення незалежності України у репертуарі з'являються п'єси за творами письменників, які за радянських часів були «persona non grata», наприклад драма «Маруся Чурай» за однойменним твором Ліни Костенко. Глядач знайомиться також з виставою про життя історика Дмитра Яворницького «Народжений під знаком Скорпіона» В. Савченка. Спектакль «Мазепа — гетьман України» за Б. Лепким розповідає про історичне минуле України.

Дніпропетровський український музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка постійно збагачує репертуар творами української і світової драматургії, працює над створенням вистав за п'єсами сучасників. Репертуар шевченківців сьогодні складає українська класика, зокрема вистави: «Лісова пісня» Л. Українки, «Наталка-Полтавка» І. Котляревського, «Земля» за О. Кобилянською, «Закон» В. Винниченка, «Украдене щастя» І. Франка, «Хазяїн» І. К. Карпенка-Карого, «Назар Стодоля» Т. Шевченка. Вистави за п'єсами сучасних та зарубіжних драматургів: «Страсті по Торчалову» М. Воронова, «9 ночей» М.

Вішенка, «Новорічний єралаш» В. Шарика, «Наполеон і корсиканка» І. Губача, «Аршин мал алан» У. Гаджибекова, «Джокер» Г. Запольської, та ін. Для юних глядачів, у репертуарі казки: «Нові пригоди кота Леопольда» Б. Дмитрієва, «В країні сонячних зайчиків» В. Нестайка, «Коза-Дерева» Л. Кушковой.

У 2004 році театр отримує статус «академічний». Його відзначено нагородами на різноманітних театральних фестивалях і конкурсах: «Мельпомена Таврії» (м. Херсон), «Січеславна» (м. Дніпропетровськ), «Данапріс» (м. Запоріжжя) та ін.

У 2009 році відбулася реставрація приміщення і фасаду Дніпропетровського академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка. Пройшли урочистості з нагоди 90-річчя від дня народження першого державного театру України.

Криворізький театр драми та музичної комедії імені Т. Г. Шевченка

Давні театральні традиції вже існували в Кривому Розі від початку ХХ сторіччя. У 1909 році на Криворіжжі працював театр «Колізей». 28 серпня 1930 року був створений Державний міжнародний театр соціалістичного сектору, що обслуговував Кременчуцький та Криворізький округи з постійним перебуванням у місті Кременчук. У зв'язку з адмінреформою відбулася реорганізація театру.

На початку 1931 року театр переведений в Кривий Ріг, де він отримує назву — «Кривбас». Урочисте відкриття театру

відбулося 5 листопада 1931 року прем'єрою спектаклю «Справа честі» за п'єсою І.Микитенка. У 1949 році Криворізький театр отримав ім'я Тараса Григоровича Шевченка.

За 70 років творчої праці театр зіграв більш ніж 20 тис. спектаклів, на гастроліях було дано більше 700 спектаклів, з них 150 для дітей.

Тернопільський академічний обласний драматичний театр імені Тараса Шевченка

Заснований 8 грудня 1930 року на базі 2-го пересувного робітничо-селянського театру ім. В. Еллана-Блакитного (від 1933 — робітничо-колгоспний пересувний театр ім. Т. Шевченка) м. Охтирка (нині Сумська область).

Тернопіль у березні-квітні 1944 року під час визволення від німецьких окупантів, був зруйнований. Тому артисти Театру ім. Т. Шевченка, що прибув з Охтирки, одержали помешкання у Чорткові.

Обидва театри мінялися сценами Тернополя, Кременця, Чорткова, гастролювали по області. Починаючи від 1945 року, театр базується в Тернополі (відтоді — Тернопільський український музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка). 8 квітня 1948 року, згідно з постановою відділу мистецтв Тернопільського облвиконкому, обидва театри, ім. Т. Шевченка та ім. І. Франка, об'єдналися в один колектив і стали працювати в реконструйованому приміщенні колишнього спортивного товариства «Сокіл» (сьогодні тут кінотеатр ім. І. Франка) аж до побудови нового приміщення театру в 1957 році. За своїм бюджетно-творчим статусом театр мав тоді третє місце в республіці, а з 1953 р. — друге місце.

1980 року колектив закладу був нагороджений Почесною грамотою Президії ВР УРСР.

Від 1992 — Тернопільський обласний український драматичний театр.

У 2000 році театру було присвоєно звання академічного, відтоді офіційна сучасна назва — Тернопільський академічний обласний український драматичний театр імені Т. Г. Шевченка.

Станом на 2009 рік у Тернопільському академічному обласному українському драматичному театрі Т. Г. Шевченка працювали 140 осіб. З них — 50 акторів драми, 18 артистів оркестру, 12 осіб художньо-керівного складу, а також цехи[2].

Гастролю Тернопільського академічного обласного драматичного театру імені Тараса Шевченка: до 1991 — колишні республіки СРСР, міста і населені пункти багатьох областей України; від 1991 — по Україні: міста Вінниця, Дрогобич, Львівської області, Івано-Франківськ, Київ, Коломия Івано-Франківської області, Луцьк, Львів, Рівне, Херсон, Чернівці; за кордоном: міста Ліверпуль, Манчестер (Велика Британія, 1997), Ельблонг, Ольштин (Польща, 2001, 2005).

У театрі відбуваються бенефіси, Всеукраїнські фестивалі, колись відбувались «Тернопільські театральні вечори. Дебют».

Колектив театру співпрацює з драматичними театрами України та Польщі, Тернопільським музичним училищем, ТНПУ, обласною філармонією та іншими.

(Продовження у № 13-18)